

PROGRAMUL DE GUVERNARE AL PARTIDULUI DEMOCRAT LIBERAL

2009-2012

ROMÂNIA PE MÂINI SIGURE

Nevoia de schimbare și de bună guvernare

Pe 1 ianuarie 2007, atunci când țara noastră devenea membră a Uniunii Europene, românii au sperat că am intrat în sfârșit pe drumul rapid al dezvoltării și modernizării României. Aceste speranțe au fost înșelate, iar românii au fost dezamăgiți.

Două trăsături definesc România de astăzi: calitatea scăzută a vieții oamenilor și mediocritatea guvernării actuale.

Puterea economică a României – exprimată prin produsul intern brut pe locuitor – reprezintă numai 44% din media Uniunii Europene. În pofida creșterii economice din ultimii ani, România rămâne penultima dintre cele 27 de state care constituie Uniunea Europeană.

Realitatea economică e îngrijorătoare: s-au acumulat dezechilibre economice majore, reflectate în reaprinderea inflației și accentuarea deficitului din comerțul exterior al țării, care au ridicat vulnerabilitatea economiei românești la un prag critic.

Pe de altă parte, creșterea veniturilor populației a fost însoțită în mică măsură de îmbunătățirea condițiilor de viață ale acesteia. În fapt, calitatea unor servicii publice esențiale a scăzut – dovadă situațiile din educație și sănătate – în ciuda punerii la dispoziție a celor mai mari bugete de după 1990. Lipsa de progres în modernizarea infrastructurii de transport a devenit o frână a dezvoltării generale, iar România este în continuare o țară net importatoare de produse agro-alimentare.

Gestionarul confuz și mărginit al acestei situații neliniștitoare este guvernul PNL, condus de Călin Popescu-Tăriceanu.

Acest guvern – fără majoritate în Parlament – este susținut politic de către PSD, pe bază de troc politic netransparent și beneficii punctuale.

Acest guvern, slab și inefficient, folosește resursele publice în mod politicianist și voluntarist, sacrificând cu bună știință interesele generale și pe termen lung ale României.

Acest guvern a întârziat, a blocat sau chiar a abandonat reforme esențiale pentru progresul României, cum sunt reforma educației, descentralizarea reală a administrației publice,

clarificarea situației proprietății, reforma justiției, reforma constituțională și a sistemului politic. Acest guvern este incapabil să asigure absorbția și folosirea eficientă a fondurilor europene.

De aceea, Partidul Democrat Liberal este convins că România are nevoie de schimbare – de un nou mod de guvernare, de o nouă guvernare, de o bună guvernare.

Buna guvernare poate fi oferită numai de către un partid puternic și serios, care să aibă o majoritate parlamentară stabilă. Partidul Democrat Liberal este pregătit să dea României o nouă guvernare, bazată pe un alt mod de face politică și administrație – competent, eficient, responsabil și corect. Partidul Democrat Liberal este pregătit să promoveze o guvernare axată pe rezultate, în avantajul cetățeanului, o guvernare care – prin reformele și politicile publice promovate – să asigure creșterea productivității și a competitivității și atingerea unui standard de viață european al oamenilor.

Întregul Program de Guvernare al Partidului Democrat Liberal este construit din idei, propuneri și măsuri care țintesc să elimine amatorismul, tranzacționismul, ineficiența și dezinteresul care au marcat guvernarea PNL-PSD.

Partidul Democrat Liberal la guvernare înseamnă România pe mâini sigure.

Obiectivul fundamental al României: atingerea standardului de viață european

Ca partid de centru-dreapta, Partidul Democrat Liberal este ancorat în valorile democrației și ale economiei de piață liberă și concurențială, bazată pe proprietatea privată, libertatea individuală și libera inițiativă. Partidul Democrat Liberal crede cu tărie în puterea individului și a comunităților locale de a lua deciziile necesare pentru a-și îmbunătăți viața.

Pe această temelie ideologică, **PDL își asumă ca obiectiv strategic fundamental pe termen lung atingerea standardului de viață mediu din Uniunea Europeană.** PDL va depune toate eforturile ca cetățenii României să se bucure de aceleași venituri și de aceeași calitate a vieții ca în țările europene dezvoltate. PDL consideră că, în patru ani de zile, putem obține un avans considerabil în ridicarea calității vieții oamenilor.

Această viziune poate deveni realitate numai dacă România va câștiga **bătălia pentru productivitate și competitivitate.** În acest scop, avem nevoie de o economie cu o infrastructură modernă, resurse umane cu un înalt nivel de educație și calificare, un mediu de afaceri prietenos, într-o economie stabilă, sub o guvernare competentă și onestă.

Realizarea obiectivului strategic al atingerii standardului de viață europeană impune ca România să mențină un ritm relativ înalt de creștere economică pe un interval lung de timp, respectiv pe durata a trei-patru cicluri electorale.

De aceea, politicile publice pe care le promovează PDL țintesc:

- a) stimularea factorilor determinanți pentru creșterea în ritm înalt a productivității și competitivității:
  - investiții masive în capitalul fix, în special în infrastructură și în resursele umane;
  - sisteme eficiente de alocare a resurselor spre sectoarele care contribuie cel mai mult la creșterea productivității și a competitivității;
  - progresul continuu al tehnologiilor pentru creșterea substanțială a valorii adăugate a produselor și serviciilor;
- b) asigurarea condițiilor pentru o creștere economică sănătoasă pe termen lung:
  - stabilitatea prețurilor;
  - protejarea mediului natural;
  - solidaritatea socială cu persoanele dezavantajate și vulnerabile;
  - securitatea națională, securitatea individului și a familiei;
  - statul de drept;
- c) păstrarea și dezvoltarea identității culturale în context european.

Directii strategice ale guvernării PDL pentru perioada 2009-2012

Pentru ca nivelurile de venit ale cetățenilor menționate anterior să fie atinse, este necesar ca în perioada 2009-2012, să realizăm un progres substanțial. Pe baza unui program solid de guvernare, PD_L este pregătit să asigure ca **produsul intern brut pe locuitor în anul 2012 să ajungă la 62% din media Uniunii Europene, salariul mediu la 900 euro, iar pensia medie la 405 euro. Salariul minim va ajunge la 50% din salariul mediu și vom introduce pensia minimă garantată care să scoată din sărăcie pensionarii cu pensii mici.**

Pentru a atinge acest obiectiv, programul PDL vizează **10 direcții strategice**:

1. Relansarea reformelor și a programelor naționale întârziate, blocate sau abandonate de către guvernarea actuală ;
2. Dezvoltarea accelerată a infrastructurii, într-o viziune integrată cu amenajarea teritoriului și dezvoltarea turismului;
3. Transformarea României într-o țară net exportatoare de produse agro-alimentare și susținerea dezvoltării rurale;
4. Asigurarea securității energetice, a competitivității sectorului energetic și protecția mediului;
5. Stimularea micului antreprenariat inovativ prin scheme fiscale și financiare;
6. Supravegherea funcționării eficiente a piețelor în scopul protecției consumatorilor și al sancționării practicilor anticoncurențiale;
7. Modernizarea sistemului de asistență socială și asigurarea sustenabilității politicilor sociale;

8. Facilitarea mobilității forței de muncă și crearea condițiilor necesare pentru revenirea românilor în țară;
9. Eficientizarea luptei anti-corupție și accelerarea reformei în justiție;
10. Poziționarea României pe un loc corespunzător mărimii și potențialului său la construcția europeană și în politica regională.

Un alt mod de guvernare

Aceste 10 direcții strategice nu pot fi urmărite în mod eficient fără a impune un alt mod de guvernare.

Partidul Democrat Liberal se angajează să realizeze un alt mod de guvernare, caracterizat prin:

1. Transferul deciziei la nivelul comunităților locale prin descentralizarea reală a administrației publice;
2. Introducerea planificării strategice multianuale și a managementului bazat pe rezultate;
3. Reforma sistemului bugetar axată pe eliminarea risipei cheltuielilor în sectorul public și planificarea riguroasă a veniturilor și cheltuielilor;
4. Separarea clară a funcțiilor de reglementare de cele de execuție și administrare a politicilor publice;
5. Consolidarea statutului și demnității funcționarilor publici prin aplicarea strictă a criteriilor tehnocrate de evaluare, angajare și promovare ;
6. Simplificarea legislației, diminuarea birocrăției instituționale și îmbunătățirea serviciilor publice oferite cetățenilor și firmelor;
7. Rezolvarea gravelor disfuncționalități instituționale care au generat o ruptură între stat și cetățeni: corupția generalizată, politizarea administrației publice, incompetența, disprețul față de contribuabili;
8. Promovarea utilizării instrumentelor societății informaționale ca un element cheie al creșterii eficienței guvernării și al realizării descentralizării;
9. Promovarea consecventă a interesului României în construcția europeană; absorbția și utilizarea eficientă a fondurilor europene;
10. Informarea publică regulată asupra progreselor în realizarea proiectelor publice și în folosirea fondurilor comunitare;
11. Cooperarea guvernului cu sectorul privat și societatea civilă și realizarea parteneriatului cu acestea în modernizarea societății.

AXELE MODERNIZĂRII ROMÂNIEI

I. DEZVOLTAREA RESURSELOR UMANE – CAPITALUL UMAN

Partidul Democrat Liberal urmărește ca fiecare cetățean român să aibă acces la un sistem de educație competitiv, la un sistem eficient de îngrijire a sănătății și de securitate socială. PDL va promova o politică clară privind susținerea familiei, tineretului și sportului.

Educația

Eșecul actualului guvern în domeniul educației este o realitate. Sistemul educațional este ineficient, nerelevant, inechitabil, de slabă calitate, vulnerabil la acte de corupție, lipsit de o strategie și de capacitate managerială.

Partidul Democrat Liberal pornește de la adevărul că cea mai rentabilă investiție a unei țări este educația cetățenilor săi și se angajează să reformeze sistemul de educație, care va situa elevii, studenții, profesorii și părinții în centrul său și va răspunde cerințelor unei societăți moderne, ancorată în civilizația europeană și tradițiile naționale.

În acord cu Pactul Național pentru Educație, politica PDL se va concretiza în:

- **Alocarea a 6% din PIB pentru educație;**
- **Repoziționarea socială a meseriei de profesor, prin creșterea semnificativă a atractivității financiare și sociale a carierelor didactice;** promovarea excelenței personale și instituționale;
- **Garantarea unui sistem educațional stabil și echitabil,** asigurând accesul la educație de calitate, indiferent de starea socială și originea etnică; introducerea unui curriculum școlar axat pe formarea de competențe;
- **Descentralizarea și debirocratizarea sistemului de învățământ; toleranță zero la actele de corupție;**
- **Elaborarea legii educației permanente** și realizarea cadrului național al calificărilor; introducerea de conturi educaționale - pentru stimularea educației permanente-si de tichete educaționale pentru profesori;
- **Încurajarea ierarhizării universităților** și introducerea finanțării multianuale, pe cicluri și programe de studii;
- **Asigurarea condițiilor pentru ca toți copiii să aibă acces la un mediu educațional de la vârsta de 3 ani și la un învățământ obligatoriu.**

Sănătatea

Starea de sănătate nesatisfăcătoare și gradul mare de nemulțumire și neîncredere a populației în sistemul de sănătate s-au accentuat după peste doi ani de reformă.

Viziunea PDL este de a obține și a menține o stare cât mai bună de sănătate a populației, concretizată în creșterea speranței de viață în ani sănătoși, de a asigura accesul la serviciile de sănătate, fără discriminări legate de mediul de rezidență și statut social.

În acest sens, prin programul PDL se prevăd:

- **Asigurarea de îngrijiri medicale la nivel calitativ superior**, prin acreditarea spitalelor și implementarea măsurilor de calitate în întregul sistem sanitar;
- **Asigurarea efectivă a îngrijirilor medicale, prin precizarea mai buna a atribuțiilor medicilor de familie**, stimularea îngrijirilor de ambulator, standardizarea costurilor activităților spitalicești și finanțarea unitară pentru niveluri similare de competență;
- **Redimensionarea sistemului de asistență a mamei și copilului;**
- **Descentralizarea sistemului de sănătate – managementul spitalicesc în subordinea autorităților locale;**
- **Creșterea responsabilității individuale prin intensificarea măsurilor de medicină preventivă și asigurarea unei informări adecvate a populației;**
- **Înființarea Oficiului pentru Promovarea și Protecția Drepturilor Pacienților;**
- **Stimularea dezvoltării sectorului privat în asigurarea și îngrijirea sănătății;**
- **Reformarea asigurărilor medicale**, în corelare cu reforma sistemului sanitar;
- **Asigurarea resurselor umane și financiare - 6% din PIB - necesare dezvoltării infrastructurii, creșterii veniturilor personalului medical și funcționării sistemului sanitar.**

Piața muncii și securitatea socială

PDL va urmări în acest domeniu înlăturarea dezechilibrelor de pe piața muncii și din sistemul public de pensii, generate de tendințele demografice nefavorabile și de emigrație, flexibilizarea pieței muncii și creșterea competitivității forței de muncă, reducerea muncii fără forme legale, întărirea familiei și reforma sistemului de asistență socială a persoanelor dezavantajate, eficientizarea dialogului social.

Măsurile avute în vedere de PDL sunt:

i) Pentru piața muncii

- **Creșterea gradului de ocupare la circa 65% în 2012** (de la circa 59% în prezent) prin aplicarea unui nou pachet de măsuri active adaptat condițiilor actuale;

- **Introducerea conturilor educaționale pentru ocupare și formare profesională continuă și stimularea participării sectorului privat în acest domeniu;**
- **Acordarea indemnizației de șomaj diferențiat ca perioadă și cuantum, pentru a reduce timpul de căutare a unui loc de muncă;**
- **Stimularea rămânerii pe piața muncii a persoanelor în vârstă;**
- **Îmbunătățirea procedurilor de angajare și plecare a lucrătorilor și flexibilizarea programului de muncă;**
- **Folosirea integrală și eficientă a fondurilor europene pentru dezvoltarea resurselor umane;**
- **Stabilirea unui nou sistem de salarizare pentru sectorul public, diferențiat între domenii și funcții, în concordanță cu practicile bune europene;**
- **Reducerea muncii la negru;**
- **Creșterea mai rapidă a salariului minim, care va ajunge la circa 50% din salariul mediu brut pe economie și decuplarea cuantumului prestațiilor sociale de acesta;**

ii) Pentru sistemul public de pensii

- **Eliminarea inechităților privind stabilirea pensiilor pentru fostele grupe de muncă I și II și pentru cele speciale;**
- **Asigurarea resurselor pentru echilibrarea sistemului public de pensii, în condițiile măririi valorii punctului de pensie la 45% din salariul mediu pe economie;**
- **Introducerea pensiei minime garantate pentru scoaterea din sărăcie a pensionarilor cu pensii mici;**

iii) Pentru familie, protecția copilului și egalitatea de șanse

- **Corelarea măsurilor de asistență socială cu măsurile active de susținere a creșterii veniturilor familiilor;**
- **Acordarea de gratuități în accesul la educația primară a copiilor din familiile sărace, mai ales din mediul rural;**
- **Susținerea financiară a familiilor sărace în accesul la facilitățile de bază din gospodărie;**
- **Realizarea de creșe noi și mărirea alocației pentru copii la 100 de lei;**
- **Mărirea valorii indemnizației maternale pentru creșterea copiilor până la 2 ani la nivelul a 85% din veniturile profesionale brute realizate, dar nu mai mult de salariul mediu pe economie și nu mai puțin de 600 lei, pentru persoanele realizatoare de venituri profesionale care îngrijesc copiii;**

- **Dezvoltarea de centre pentru îngrijirea de lungă durată a persoanelor vârstnice dependente;**
- **Prevenirea violenței în familie;**
- **Eliminarea discriminării femeii pe piața muncii și în viața socială și politică; introducerea cotei distributive minimale de 30% în favoarea femeilor în parlament și primele două niveluri ierarhice ale guvernului (2012).**

Tineretul și sportul

Partidul Democrat Liberal vine cu un program de susținere a tineretului în perioada cea mai dificilă (după absolvirea unei forme de învățământ). Acest program va sprijini angajarea la primul loc de muncă, dobândirea primei locuințe, întemeierea propriei familii, precum și accesul la informație în scopul creșterii șanselor bunăstării tinerilor.

PDL va stimula practicarea zilnică a activităților sportive de către populație ca o cerință a îmbunătățirii și menținerii unei stări de sănătate bună și va sprijini sportul de performanță. PDL va înființa Ministerul Tineretului și Sportului.

Tineret

Partidul Democrat Liberal va susține:

- **Construcția de locuințe sociale pentru tineri, în regim de închiriere;** acordarea dreptului de a deduce dobânda la creditele pentru realizarea primei locuințe din venitul impozabil al tinerilor;
- **Realizarea unor parteneriate între unitățile de învățământ și Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă, orientate spre facilitarea angajării tinerilor la primul loc de muncă;**
- **Susținerea financiară a unui serviciu de supraveghere și îngrijire a copiilor cu vârsta de până la 3 ani,** în cazul familiilor în care mamele au ales să continue cariera profesională, înainte de încheierea termenului legal de doi ani al concediului maternal;
- **Încurajarea cooperării europene a tinerilor,** prin realizarea de proiecte și cu finanțare din fonduri europene.

Sport

Partidul Democrat Liberal va acționa pentru:

- **Dezvoltarea sportului de masă** prin susținerea financiară a participării copiilor și tinerilor la activitățile și competițiile sportive; creșterea rolului educației fizice în școli;
- **Dezvoltarea infrastructurii sportive, inclusiv în mediul rural;** construirea de baze sportive omologate internațional pentru toate sporturile olimpice; susținerea sportului de performanță;

- **Realizarea de parteneriate cu comunitățile locale pentru atragerea populației la activități fizice zilnice;**
- **Valorificarea potențialului economic al sportului; acordarea de facilități fiscale pentru servicii sportive;** investirea în resursele umane din domeniul sportului; accesarea de fonduri europene pentru dezvoltarea sportului.

II DEZVOLTAREA CAPITALULUI FIZIC ȘI COMPETITIVITATEA

Partidul Democrat Liberal va acționa pentru creșterea competitivității, așezarea sistemului de cercetare, dezvoltare, inovare pe criteriile de performanță, modernizarea accelerată a infrastructurii în transporturi și realizarea societății informaționale.

Competitivitatea, mediul de afaceri și IMM

Actualul guvern a ratat șansa de a avea o viziune și a realiza o strategie competitivă care să garanteze creșterea economică ridicată pe termen lung.

Ca partid de centru dreapta, PDL va promova consecvent piețele libere ca mecanisme eficiente de alocare a resurselor, va elimina blocajele existente în calea competitivității, pentru a crea produse și servicii cu valoare adăugată ridicată și a concura eficient pe piețele globale, va încuraja dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii.

În această direcție, Partidul Democrat Liberal își asumă:

- **Diminuarea rolului statului în economie prin încheierea procesului de privatizare, simplificarea legislației, reducerea birocrăției și a poverii fiscale; scutirea de impozit a profitului reinvestit în utilaje, echipamente și tehnologii în limita a 20% din profit;**
- **Coordonarea politicilor publice orizontale privind mediul de afaceri pentru atragerea de investiții bazate pe valoare adăugată ridicată;**
- **Eliminarea distorsiunilor din politică fiscală care favorizează investițiile speculative în defavoarea celor productive;**
- **Stimularea spiritului întreprinzător ca sursă majoră a inovării și dezvoltării;**
- **Asigurarea stabilității și predictibilității cadrului reglementativ al mediului de afaceri;**
- **Creșterea gradului de absorbție a fondurilor europene pentru cercetare;**
- **Stimularea formării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii și a investițiilor acestora în inovare;**
- **Crearea unui organism specializat – Consiliul Național Român de Competitivitate, bazat pe un parteneriat public-privat, în coordonarea primului ministru, pentru promovarea politicilor necesare, evaluarea și monitorizarea progreselor în creșterea competitivității firmelor și a economiei românești.**

Cercetarea, dezvoltarea, inovarea

Dependența tehnologică a României de progresul tehnologic realizat în alte țări este aproape totală, iar slaba performanță a cercetării românești nu oferă nicio perspectivă.

PDL va promova excelența în cercetarea românească, personală și instituțională, va susține capacitatea creatoare, va stimula inovația și transferul rezultatelor cercetării în domeniul economic.

Partidul Democrat Liberal va asigura prin politicile promovate:

- **Performanța în cercetare, prin alocarea resurselor pe criterii de calitate științifică; evaluarea individuală și instituțională** pe baza unor criterii internațional recunoscute;
- **Debirocratizarea sistemului de cercetare-dezvoltare** în jurul a trei elemente esențiale: eficiență, flexibilitate și responsabilitate;
- **Realizarea de parteneriate public-privat și încurajarea sectorului privat pentru a investi în activitatea de cercetare;**
- **Protejarea proprietății intelectuale;**
- **Integrarea sistemului românesc de cercetare în circuitul mondial**, participarea la proiecte comune cu cercetători din alte țări; valorificarea contactelor cu circa 10.000 de cercetători români care lucrează în străinătate;
- **Întărirea capacității instituționale și personale de atragere a fondurilor europene pentru cercetare;**
- **Creșterea finanțării destinate cercetării la 2% din PIB în 2012** (1% din bugetul țării; 1% din sectorul privat).

Piața de capital

Piața de capital este subdezvoltată, iar guvernul actual nu a reușit să aplice măsuri de promovare a dezvoltării acesteia. PD_L va susține dezvoltare pieței de capital prin aplicarea unei strategii consistente și coerente. În acest scop, vom asigura:

- **Creșterea capitalizării bursei, prin listarea de noi companii cu capital de stat și continuarea privatizării acestora prin vânzări de acțiuni;**
- **Menținerea și extinderea unui regim fiscal avantajos dezvoltării bursei;**
- **Reducerea costurilor de tranzacționare și a birocrăției prin eficientizarea activității CNVM;**
- **Încurajarea fondurilor private de pensii să investească în acțiuni listate pe piața de capital românească;**
- **Stimularea economisirii populației și a creșterii numărului de investitori activi în acțiuni**, inclusiv prin încurajarea schemelor de participare la distribuirea profitului;
- **Prevenirea și sancționarea practicilor neloiale și protecția acționarilor minoritari;**

- **Promovarea culturii pieței de capital.**

Infrastructura în transporturi

Starea drumurilor arată cum este condusă o țară. Astăzi, România pierde timp, irosește resurse și alungă investitori datorită infrastructurii slab dezvoltate. Infrastructura a devenit o frână a creșterii productivității și competitivității în toate sectoarele.

Prin programul public de investiții, PDL va acorda prioritate investițiilor în infrastructura de transport pe cale rutieră, cale ferată, aeriană și navală, pentru a accelera modernizarea acesteia.

În acest scop, Partidul Democrat Liberal va acționa pentru:

- **Separarea instituțională a activității de dezvoltare și întreținere a autostrăzilor de cea privind drumurile naționale;**
- **Elaborarea Pactului național „Autostrăzile României” și adoptarea de către Parlament ca lege;**
- **Îmbunătățirea legislației privind exproprierile pentru accelerarea lor;**
- Finalizarea autostrăzii Nădlac - Constanța, coridorul IV (855 kilometri), cu excepția segmentului Sibiu - Râmnicu Vâlcea (120 kilometri), care va fi finalizat în 2013-2014, din cauza reliefului dificil; eficientizarea contractului Bechtel pentru construcția autostrăzii Transilvania și executarea a 245 kilometri din cei 415 kilometri ai autostrăzii; finalizarea tronsonului de autostradă București – Comarnic (110 kilometri); începerea lucrărilor la Autostrada de pe coridorul IX de transport, care face legătura între Moldova și sudul țării; finalizarea autostrăzii Ploiești – Focșani (2013); construcția autostrăzii Târgu Mureș – Iași (300 kilometri), pe o singură cale de rulare; finalizarea centurii de nord a Bucureștiului, care va face legătura între autostrăzile A1 și A2 (53 kilometri);
- **Reluarea Programului de construcție a centurilor în jurul marilor orașe**, cu prioritate a celor de pe coridoarele transeuropene, precum și a unor variante de ocolire pentru orașe mai mici;
- **Refacerea rețelei de drumuri naționale la un nivel calitativ (5.883 km drumuri europene clasele A și B, 10.000 km drumuri naționale principale și secundare), precum și a rețelei de drumuri județene-10.000 km;**
- **Reducerea timpului de circulație cu 50% față de cel actual la trenurile de călători și marfă**, prin modernizarea căilor ferate și creșterea vitezei în condiții de siguranță; finalizarea coridorului 4 pe distanța Curtici - Brașov la finele anului 2012, executarea în cea mai mare parte a lucrărilor pe coridorul 9; încurajarea transportului de călători și marfă pe căile ferate prin tarife de utilizare a infrastructurii diferențiate în funcție de avantaje;
- **Modernizarea infrastructurii fluviale, maritime și pentru transporturile aeriene;**
- **Eliminarea obstacolelor de navigație pe Dunăre (coridorul VII); crearea de noi căi navigabile și modernizarea celor existente;**

- **Privatizarea companiilor TAROM și CFR Marfă.**

Societatea informațională

Dezvoltarea societății informaționale în România este mult întârziată, țara noastră fiind pe penultimul loc în Europa, în contrast cu industria tehnologiei și informației care se dezvoltă rapid. Numai 5% din populația țării utilizează serviciile publice informatizate, comparativ cu 30% cât este media Uniunii Europene.

PDL consideră că realizarea societății informaționale este o resursă puternică a creșterii economice.

În consecință, Partidul Democrat Liberal va asigura:

- **Creșterea la 20% a populației care accesează servicii publice informatizate (de la 5% în prezent), la 45 % a locuințelor cu acces la internet (de la 22%) și la 60% a firmelor care folosesc internetul în relațiile cu instituțiile publice (de la 42%);**
- **Realizarea programului „România online” prin utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor în activitatea de guvernare la toate nivelurile și în relațiile cu oamenii și firmele;**
- **Folosirea intensivă și extensivă a tehnologiei informației și a comunicațiilor în sistemele de educație, sănătate și securitate socială;**
- **Susținerea financiară a programelor de incluziune digitală a persoanelor defavorizate și a celor izolate geografic;**
- **Realizarea cadrului legal, instituțional și a condițiilor tehnice necesare pentru societatea informațională.**

III PROTEJAREA RESURSELOR NATURALE ȘI DEZVOLTAREA SUSTENABILĂ

Partidul Democrat Liberal consideră că România are șansa reală:

- a) de a transforma criza globală a prețurilor la energie și alimente într-o oportunitate pentru dezvoltarea acestor două sectoare, astfel încât să devenim o țară net exportatoare de produse agro-alimentare și un jucător important pe piața regională a energiei din Balcani și din zona Mării Negre;
- b) de a valorifica potențialul de dezvoltare a turismului, care să mărească veniturile valutare ale țării și contribuția sa la formarea PIB. În același timp, vom asigura măsurile necesare pentru

dezvoltarea rurală, coeziunea economică, socială și teritorială și protecția și îmbunătățirea mediului natural.

Agricultura și dezvoltarea rurală

După 19 ani de reformă agrară, România continuă să fie o țară net importatoare de produse agro-alimentare. În loc să obținem venituri mai mari din creșterea prețurilor mondiale la alimente, noi plătim facturi mai mari. Agricultura românească este de mica productivitate, cu proprietăți fărâmițate și cu reforma proprietății funciare nefinalizată, la mâna unei birocrății administrative agricole excesive. Zona rurală este lipsită de o infrastructură economică și socială adecvată diversificării activităților economice, susținerii serviciilor de educație și sănătate, asigurării unor venituri mai mari populației din această zonă și protejării mediului natural.

Programul PDL cuprinde politici pentru creșterea productivității agriculturii românești – factor major în asigurarea securității alimentare și a bunăstării cetățenilor – prin încurajarea și dezvoltarea fermelor comerciale (inclusiv a celor de tip familial), valorificarea avantajelor naturale și a conjuncturii internaționale favorabile, finalizarea restituirii proprietăților și dezvoltarea rurală, în concordanță cu cerințele Politicii Agricole Comune a Uniunii Europene.

Astfel, Partidul Democrat Liberal va acționa pentru:

- **Consolidarea pieței funciare, prin finalizarea reformei proprietății funciare, intabularea tuturor suprafețelor agricole din extravilan și a celor forestiere, introducerea cadastrului unitar cu fonduri din buget;**
- **Consolidarea piețelor agro-alimentare, inclusiv formarea bursei cerealelor, pe baza funcționării certificatelor de depozit și a bursei lemnului; sprijinirea asociațiilor de fermieri din agricultură pentru achiziții, depozitare, comercializare și procesare;**
- **Specializarea producției agricole și aplicarea de politici diferențiate pe tipuri de ferme și zone, stimulând comasarea voluntară și exploatarea eficientă a terenurilor;**
- **Dublarea suprafețelor agricole amenajate pentru irigat la 1,5 milioane ha și crearea de perdele forestiere de protecție și combaterea eroziunii solului;**
- **Creșterea ponderii zootehniei –care valorifică superior produsele vegetale- la 50% din producția agricolă în 2012 (față de cca 33% în prezent);**
- **Stabilirea unui pachet de măsuri fiscale și financiare multianuale pentru încurajarea și susținerea producției agricole pentru piață: reducerea accizei la motorină pentru lucrările agricole la 21 euro (nivelul minim admis de U.E.) ; mărirea subvenției la hectar la 300 euroa și creșterea subvenției din resurse proprii pentru domeniile prioritare, la un nivel similar cu celelalte țări ale U.E., până la momentul convergenței cu programul european de subvenții;**
- **Introducerea unor scheme eficiente de finanțare complementară pentru absorbția integrală a fondurilor europene, prin proiecte tip Fermierul, proiecte pentru dezvoltarea**

rurală în domeniul infrastructurii și al procesării produselor agricole, diversificării activităților economice ;

- **Modernizarea sectorului piscicol și acvaculturii;**
- **Susținerea dezvoltării produselor de nișă, cerute pe piața europeană, inclusiv a celor ecologice;**
- **Stoparea declinului suprafețelor împădurite și extinderea pădurilor la 30% din suprafața totală a țării;**
- **Susținerea dezvoltării producției de energie electrică și termică din surse regenerabile, prin valorificarea resturilor vegetale și a celor din pădure;**
- **Dezvoltarea infrastructurii de bază și diversificarea activităților economice în mediul rural, pentru creșterea veniturilor și a calității vieții;**
- **Reconstrucția instituțională prin restructurarea camerelor agricole și transformarea acestora în factori activi ai formării și dezvoltării profesionale a fermierilor, îmbunătățirea sistemului de control al calității produselor alimentare, consolidarea Agențiilor de Plăți.**

Dezvoltarea regională - coeziunea economică, socială și teritorială

În România, se află 6 dintre cele 10 cel mai slab dezvoltate regiuni ale Uniunii Europene, iar regiunea Nord-Est este cea mai săracă regiune din întreaga Uniune. Guvernul actual a avut cel mai mic grad de absorbție a fondurilor europene în primul an de la aderare comparativ cu celelalte țări care au intrat în U.E. în anul 2004.

PDL va implementa o politică de dezvoltare regională coerentă pentru creșterea competitivității regionale și reducerea decalajelor economice și sociale față de celelalte regiuni europene. În acest scop, România beneficiază de un sprijin financiar substanțial din fondul de dezvoltare regională și din fondul de coeziune.

Partidul Democrat Liberal va asigura:

- **Întărirea capacității de absorbție a fondurilor europene, prin formarea de experți la nivel local și sprijinirea altor servicii de dezvoltare a afacerilor;**
- **Asigurarea de scheme de finanțare pentru realizarea co-finanțării necesare proiectelor finanțate cu fonduri europene;** promovarea parteneriatului public-privat;
- **Dezvoltarea coordonată a infrastructurii regionale;** îmbunătățirea coordonării obiectivelor și a fondurilor europene pentru dezvoltare rurală, dezvoltare regională, coeziune și amenajarea teritoriului, pentru mărirea impactului pozitiv al proiectelor finanțate;
- **Susținerea de parteneriate rural-urban pentru dezvoltare regională și a inițiativelor de cooperare inter-regionale și transfrontaliere;**
- **Regenerarea urbană și susținerea dezvoltării polilor urbani de creștere;**

- **Realizarea de scheme financiare, inclusiv cu participarea bugetului, pentru cofinanțarea proiectelor susținute cu fonduri europene.**

Turismul

Partidul Democrat Liberal va acționa pentru valorificarea condițiilor naturale deosebite pe care România le are pentru dezvoltarea turismului prin:

- **Reînființarea Ministerului Turismului** și adoptarea unei legislații pentru turism, simplificată și eficientă;
- **Lansarea Programului Național de dezvoltare zonală a turismului;**
- **Susținerea liberei inițiative și a investițiilor în turism** prin reducerea formalităților și taxelor și acordarea de facilități;
- **Modernizarea și diversificarea unei oferte de turism competitive**, pentru creșterea numărului turiștilor români și străini;
- **Identificarea și susținerea dezvoltării unor forme de turism specifice anumitor zone** - turismul rural, balneologic, ecumenic ș.a.;
- **Susținerea formării profesionale a forței de muncă pentru turism.**

Energia

Sectorul energiei se caracterizează prin tehnologii depășite, pierderi mari în rețelele de transport și distribuție, privatizări nereușite, competiție slabă și abuz de contracte netransparente. Intensitatea energetică a economiei este de peste 2,5 ori mai mare decât media Uniunii Europene. În actualul context internațional al energiei, PDL apreciază că România are nevoie de o nouă strategie energetică, fundamentată pe noile realități interne și externe, în concordanță cu recomandările și reglementările U.E., care să asigure sustenabilitatea, competitivitatea și securitatea energetică a țării.

Prin programul Partidului Democrat Liberal, se prevăd măsuri pentru:

- **Relansarea privatizării, a reformei sistemului energetic**, realizarea de parteneriate public-privat pentru dezvoltarea acestuia, întărirea independenței instituțiilor de reglementare a energiei și asigurarea unei piețe a energiei electrice și a gazelor naturale transparentă, nediscriminatorie și competitivă
- **Reducerea intensității energetice**, prin eficientizarea producției, transportului și consumului de energie, inclusiv prin extinderea programului de reabilitare termică a locuințelor și a celorlalte clădiri;
- **Mărirea producției de energie din surse regenerabile**, îndeosebi prin dezvoltarea producției de hidroenergie și încurajarea producerii de energie din biomasă;

- **Finalizarea unităților nucleare 3 și 4 de la Cernavodă până în anul 2013 și demararea unor noi proiecte – construcția unei noi hidrocentrale pe Dunăre și a unei noi centrale nucleare;**
- **Reconsiderarea producției de energie electrică bazată pe cărbune, în condițiile respectării standardelor europene privind reținerea și depozitarea emisiilor de dioxid de carbon;**
- **Creșterea capacității rețelelor electrice de transport și distribuție și finalizarea electrificării localităților izolate;**
- **Participarea României la marile proiecte regionale:** conducta Nabucco pentru gaze naturale, conducta Constanța- Trieste pentru țiței, bursa energiei electrice;

Protecția mediului înconjurător

În ultimii doi ani, guvernul actual a blocat procesul de implementare a legislației și derularea programelor de protecție a mediului natural, menținându-se starea precară a acestuia. 52% din populație nu are acces la surse de apă potabilă și sisteme de canalizare și epurare a apelor uzate; 49% nu are acces la servicii de salubritate, iar colectarea selectivă a deșeurilor municipale solide este la nivel de 2%. Absorbția fondurilor europene în domeniu este slabă.

Partidul Democrat Liberal pornește de la dreptul fundamental al generației actuale și al celor viitoare la un mediu înconjurător sănătos și își afirmă voința politică de a îndeplini toate angajamentele asumate prin Tratatul de Aderare la Uniunea Europeană cu privire la protecția mediului și a factorilor de mediu: calitatea aerului, apei, protecția naturii, reconstrucția ecologică, formarea specialiștilor necesari.

Prin programul său, Partidul Democrat Liberal prevede măsuri pentru:

- **Îmbunătățirea calității vieții prin programe pentru protecția mediului în zonele critice, implementarea unui Program național de acțiune pentru sănătate și mediu;**
- **Asigurarea serviciilor publice de salubritate în toate localitățile cu peste 2.000 de locuitori, a colectării selective a deșeurilor în toate localitățile cu peste 5.000 de locuitori și a rețelelor de apă potabilă pentru toate localitățile cu peste 10.000 de locuitori;**
- **Ameliorarea mediului urban prin extinderea suprafețelor verzi, reducerea poluării aerului din cauza traficului, regândirea amenajărilor urbane pe principii ecologice;**
- **Reabilitarea zonelor poluate și refacerea mediului în zonele industriale abandonate; reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;**

- **Managementul durabil al resurselor naturale și conservarea biodiversității; introducerea în circuitul turistic a site-urilor Natura 2000;**
- **Utilizarea eficientă a resurselor naturale și minerale;**
- **Creșterea capacității administrative de management performant al problemelor de mediu;**
- **Stimularea inițiativelor și investițiilor pentru protecția mediului prin instrumente fiscale și financiare;**
- **Absorbția fondurilor europene și utilizarea eficientă a acestora;**
- **Prevenirea și eliminarea efectelor negative ale calamităților naturale, în primul rând a inundațiilor.**

IV POLITICI PRIVIND INTERESUL GENERAL AL SOCIETĂȚII

Partidul Democrat Liberal consideră că putem câștiga bătălia pentru productivitate și competitivitate dacă acționăm pentru buna funcționare a piețelor concurențiale și transparente ca mecanisme eficiente de alocare a resurselor, aplicarea unei politici fiscale care lasă mai multe resurse în mâna oamenilor și a firmelor care le creează, realizarea unui ansamblu de politici fiscale, bugetare și monetare care să asigure stabilitatea prețurilor, crearea unei administrații publice performante, precum și întărirea statului de drept, care garantează drepturile de proprietate și asigură respectarea legilor. De asemenea, orice dezvoltare poate avea loc doar în condițiile asigurării securității naționale, a securității individului și a familiei.

Politica fiscal-bugetară și ansamblul fiscal-monetar

Susținut la guvernare de către PSD, guvernul PNL a preluat și practicile politicianiste și voluntariste ale fostului guvern PSD în domeniul politicilor fiscale și bugetare: alocarea banului public pe criterii politice; incapacitatea unei construcții fiscale și bugetare multianuale care să inducă stabilitate și predictibilitate în mediul de afaceri; menținerea unui număr de impozite, taxe și tarife pentru serviciile publice care au mărit birocrația și povara fiscală și parafiscală; încurajarea evaziunii fiscale și a abuzurilor prin politica și administrarea fiscală.

PDL, ca partid de centru dreapta, va folosi politicile fiscal-bugetare pentru asigurarea stabilității economice, încurajarea muncii, economisirii și investițiilor pentru productivitate și competitivitate, creșterea eficienței fiscal-bugetare, care să asigure formarea veniturilor necesare îndeplinirii funcțiilor publice și eliminarea risipei banului public, respectarea principiului echității și îndeplinirea criteriilor pentru intrarea României în zona euro în 2014.

Programul Partidului Democrat Liberal prevede măsuri pentru:

- Stabilitatea macroeconomică prin:
  - ✓ **coordonarea politicilor fiscal-bugetare cu politica monetară;**
  - ✓ **asigurarea creșterii mai rapide a productivității față de salarii;**
  - ✓ **gestionarea echilibrelor bugetare și financiare pe termen mediu în acord cu Pactul de Stabilitate și Creștere;**
  - ✓ **îndeplinirea criteriilor de intrare în zona euro în anul 2014;**
- Creșterea economică sănătoasă bazată pe libera concurență, productivitate și competitivitate prin:
  - ✓ **menținerea cotei unice de impozitare de 16% a venitului personal și a profitului corporativ;**
  - ✓ **scutirea de impozit pe profitul reinvestit în mașini, utilaje, IT, tehnologii care țin direct creșterea productivității și a competitivității (nu în automobile și imobile) în limita a 20% din profitul total;**
  - ✓ **introducerea prevederilor fiscale de tip „holding” pentru încurajarea stabilirii de holdinguri în România;**
  - ✓ **reducerea contribuțiilor pentru asigurările de sănătate, în corelare cu reforma sistemului de sănătate;**
  - ✓ **simplificarea regimului parafiscal prin diminuarea numărului și a mărimii taxelor și tarifelor la serviciile publice; tratamentul fiscal nediscriminatoriu pentru agenții economici;**
  - ✓ **concentrarea investițiilor publice pe infrastructura din transporturi, energie, agricultură, turism, cercetare;**
  - ✓ **absorbția integrală și eficientă a fondurilor europene;**
- Eficiența politicii fiscal bugetare și echitatea fiscală prin:
  - ✓ **Descentralizarea fiscală și bugetară în acord cu reforma administrației publice;**
  - ✓ **Programarea bugetară multianuală;**
  - ✓ **Fundamentarea pe studii de impact a măsurilor de politică fiscal-bugetară;**
  - ✓ **Îmbunătățirea administrării fiscale și reducerea evaziunii fiscale;**
  - ✓ **Reevaluarea actelor normative fiscale care favorizează abuzurile fiscale și modificarea sau eliminarea acestora după caz;**
  - ✓ **Ancorarea nivelului redevențelor de valoarea economică de piață pentru resursele publice exploatare privat și pentru terenurile publice concesionate.**

Concurența

Pilonul de rezistență al economiei de piață este garantarea unei concurențe corecte. În România, economia de piață este funcțională, dar nu și eficientă: facilitățile și privilegiile publice favorizează interesele oligarhice; distorsiunile concurențiale țin de prețurile excesive de pe piață

în raport cu piețele europene, de managementul degradat al întreprinderilor publice, de corupția din achizițiile publice, de alocarea ineficientă a ajutoarelor de stat.

PDL va ține seama în toate politicile sale publice de imperativul promovării unei concurențe corecte și al eliminării și sancționării practicilor anticoncurențiale.

Astfel, Partidul Democrat Liberal va asigura:

- **Finalizarea privatizării și reducerea corupției**, pentru a extinde aria de acțiune a forțelor concurențiale;
- **Eliminarea barierelor administrative care afectează libera concurență pe piață;**
- **Reevaluarea în termen de 6 luni a actelor normative care favorizează practicile anticoncurențiale ale firmelor și autorităților**, cu scopul de a le modifica sau elimina; definirea regulilor și a modalităților de apărare împotriva practicilor anticoncurențiale
- **Întărirea activității de inspecție și control în materie de practici anticoncurențiale;**
- **Sprijinirea formării profesionale și a promovării culturii concurențiale în mediul de afaceri ;**
- **Admiterea în instanțe judecătorești și a terței părți (în afară de reclamant și acuzat) pentru a furniza informații legate de concurență.**

Protecția consumatorilor

Piața românească este plină de produse și servicii cu riscuri asupra cărora consumatorii nu sunt corespunzător informați, iar protecția acestora nu este încă o prioritate în România.

Viziunea PDL este limpede: omul și nevoile sale reprezintă o prioritate națională, iar protecția lui în calitate de consumator impune respectarea standardelor europene. PDL pornește de la premisa că cea mai eficientă protecție este cea oferită de competiția reală, prin libertatea de a alege între oferte și reputația ofertanților. De asemenea, vom încuraja formele de protecție realizate prin asociațiile consumatorilor în diferite domenii.

În acest scop, Partidul Democrat Liberal va realiza:

- **Perfecționarea legislației și actualizarea Codului Consumului;**
- **Crearea unei singure instituții publice pentru aplicare legilor privind protecția consumatorilor, concurența și concurența neloială;**
- **Sprijinirea formării de asociații ale consumatorilor în diferite domenii;**
- **Îmbunătățirea informării și consilierii consumatorilor**, prin crearea unui sistem informatic privind produsele cu risc pentru consumatori, colaborarea cu societate civilă și introducerea în școli a educației cu privire la protecția consumatorilor;
- **Monitorizarea pietelor pentru identificarea produselor cu risc pentru consumatori**, prin intermediul unei rețele de investigatori și persoane delegate în teritoriu;

- **Înființarea unor organisme de mediere și arbitraj în domeniu.**

Reforma administrației publice cu nucleul acesteia – descentralizarea

Guvernul PNL a blocat procesul de descentralizare început în anii 2005-2006 și a adoptat măsuri de contrareformă în administrația publică.

Partidul Democrat Liberal pornește de la premisa că administrația publică trebuie redată cetățenilor, iar descentralizarea acesteia – prin transferul competențelor administrative și financiare la nivelul autorităților locale – este o importantă resursă a creșterii economice, prin furnizarea de servicii publice operative și de calitate.

De aceea, Partidul Democrat Liberal își asumă angajamentul de a efectua o reformă profundă a administrației publice, prin:

- **Descentralizarea administrativă reală prin:**
  - ✓ **transferul la administrația locală a competențelor de management școlar, al spitalelor și instituțiilor de cultură, ca și a proprietății asupra clădirilor și terenurilor aflate în proprietatea unor instituții ale administrației centrale și a unor firme cu capital de stat;**
  - ✓ **înființarea poliției locale pentru întărirea ordinii publice;**
  - ✓ **simplificare legislației privind achizițiile publice și expropriările.**
- **Descentralizarea fiscal-bugetară reală prin:**
  - ✓ **acordarea pentru autoritățile locale a dreptului de a modifica nivelul impozitelor și taxelor locale în funcție de necesitățile locale și gradul de suportabilitate al populației;**
  - ✓ **transferul la administrația locală a impozitului pe tranzacțiile imobiliare, taxele judiciare de timbru și a amenzilor de la persoanele juridice;**
  - ✓ **redimensionarea sumelor defalcate pentru finanțarea serviciilor descentralizate în funcție de noile atribuții și de standarde de cost;**
  - ✓ **introducerea planificării multianuale pentru sumele acordate bugetelor locale din bugetul de stat pentru a se putea promova proiecte și programe de dezvoltare locală multianuale;**
- **Introducerea competiției în furnizarea serviciilor publice și încurajarea sectorului privat să investească în acest domeniu;**
- **Creșterea gradului de profesionalizare a funcționarilor publici și gestionarea resurselor umane, prin uniformizarea angajării pe bază de contracte cu termene, adoptarea unui nou sistem de salarizare, introducerea managementului pe bază de contracte, corelarea sistemului de stimulente cu performanțele obținute;**
- **Restructurarea administrației publice centrale și extinderea folosirii tehnologiei moderne a informației și a comunicării; deplasarea accentului spre rezultate.**

Proprietatea și cadastru

Situația proprietății imobiliare este nesigură, datorită regimului încă neclar al multor proprietăți preluate de statul comunist. Iar tranzacțiile imobiliare sunt nesecurizate

Ca partid de centru dreapta, PD_L va asigura:

- **Îmbunătățirea legislației cu privire la restituirea proprietăților pentru asigurarea unei juste despăgubiri în natură, bani sau acțiuni și va rezolva în maximum 2 ani toate dosarele aflate la primărie sau la ANRP;**
- **Îmbunătățirea legislației privind cartea funciară, revenirea la efectuarea înscrierilor în carte de către judecători și va susține financiar extinderea cărții funciare pe întreg teritoriul țării;**
- **Îmbunătățirea legislației în materie de exproprieri pentru cauză de utilitate publică;**
- **Clarificarea legislației cu privire la urbanism și amenajarea teritoriului;**
- **Stabilirea limitelor unităților teritoriale administrative și transpunerea în format digital; realizarea ortofotoplanului la scară națională.**

Justiție și politici anti-corupție

Sub guvernarea PNL, cu sprijinul direct al PSD, reforma în justiție a fost blocată, iar corupția rămâne o problemă gravă a societății românești.

Sistemul de valori al PDL include egalitatea cetățenilor în fața legii și egalitatea în fața șanselor. PDL consideră că aceste egalități pot fi și reale numai în condițiile funcționării statului de drept și ale obținerii efective de rezultate în reducerea corupției.

În programul Partidului Democrat Liberal se prevăd măsuri pentru:

- **Obținerea de rezultate în lupta anti-corupție, prin consolidarea instituțională a Direcției Naționale Anticorupție și a Agenției Naționale de Integritate, întărirea instituțională și a independenței inspecției judiciare din cadrul CSM, susținerea perfecționării profesionale a personalului implicat în soluționarea cauzelor de corupție;**
- **Asigurarea stabilității și coerenței legislative, prin armonizare legislativă, finalizarea Codurilor Civil și Penal și a celor de Procedură, eliminarea abuzului în legiferarea în regim de urgență;**
- **Îmbunătățirea politicii de resurse umane în magistratură;**
- **Reducerea duratei proceselor și creșterea eficienței sistemului judiciar, prin crearea de noi instanțe de fond în orașele mari, înființarea unor departamente specializate pentru procedura de citare, limitarea acțiunilor de judecată introduse abuziv, simplificarea unor proceduri civile.**

Ordinea publică și siguranța cetățeanului

Partidul Democrat Liberal va acționa pentru asigurarea ordinii publice și a siguranței cetățenilor prin măsuri pentru prevenirea și combaterea infracționalității, a criminalității organizate și a terorismului, securizarea frontierei, protecția civilă și managementul situațiilor de urgență. Ne propunem prin urmare:

- **Înființarea poliției locale prin trecerea componentelor de ordine publică și circulație** – cu excepția cercetării accidentelor cu victime – **la primării**, cu asigurarea resurselor financiare necesare;
- **Identificarea zonelor cu risc ridicat pentru ordinea publică și aplicarea de politici speciale de prevenire și combatere a infracționalității;**
- **Asigurarea înzestrării poliției și jandarmeriei cu echipamentele necesare îndeplinirii misiunilor în condiții optime;**
- **Asigurarea resurselor umane, pregătirea acestora la standarde ridicate și introducerea managementului polițienesc modern;**
- **Intensificarea cooperării polițienești în cadrul Uniunii Europene și cu statele terțe;** extinderea rețelei de ofițeri de legătură specializați în combaterea criminalității organizate;
- **Combaterea traficului cu ființe umane și protejarea cetățenilor români împotriva exploatării de către rețele de criminalitate organizată;**
- **Îndeplinirea obligațiilor asumate pentru securizarea frontierei externe;**
- **Îmbunătățirea activității de protecție civilă și management al situațiilor de urgență.**

Politica externă

Partidul Democrat Liberal va susține o politică externă activă orientată spre apărarea și promovarea intereselor cetățenilor români, ale diferitelor comunități românești, ale firmelor și ale statului român în cadrul U.E. și NATO, în relațiile internaționale; implicarea activă în soluționarea problemelor din regiunea în care ne aflăm; îndeplinirea angajamentelor asumate pe plan internațional.

Cultura și culte

Orientarea strategică spre educația culturală și spre economia culturii a fost neglijată. Prin programul său, PDL sprijină educația culturală a cetățenilor români, afirmarea și dezvoltarea identității culturale naționale și cultele religioase. În centrul politicii culturale a PDL se situează creatorul de bunuri culturale, libera inițiativă culturală și dezvoltarea industriilor creative.

În programul Partidului Democrat Liberal se prevăd măsuri pentru:

- **Renovarea, promovarea și valorificarea patrimoniului cultural național** prin: realizarea unui program de renovare și valorificare a monumentelor istorice, inclusiv cu accesarea de fonduri europene; pentru bunurile culturale mobile – inițierea unui program de expoziții itinerante ale colecțiilor muzeale, deschiderea muzeelor spre societate prin integrarea în activitățile școlare și circuitele turistice; pentru patrimoniul cultural imaterial – promovarea Legii Tradițiilor Naționale și integrarea acestui patrimoniu în turismul cultural;
- **Renovarea și extinderea așezămintelor culturale** ca infrastructură pentru exercitarea și comunicarea actului cultural; implicarea acestora în proiecte de turism și educație;
- **Privatizarea sălilor de cinematograf;**
- **Susținerea financiară a actului de cultură pentru comunitățile românești din afara țării**, precum și a programelor de învățare a limbii române și promovare a culturii românești;
- **Sprijinirea cultelor religioase;** realizarea de parteneriate cu bisericile pentru promovarea atitudinilor și practicilor culturale, educaționale și sociale benefice, izvorâte din codurile morale ale religiilor; suținerea turismului ecumenic, inclusiv prin accesarea unor fonduri europene.

Românii de pretutindeni

Guvernul actual nu are o strategie coerentă și a tratat cu dezinteres relațiile cu românii de pretutindeni.

Partidul Democrat Liberal afirmă că, indiferent unde trăiesc românii în afara țării, statul român are obligația să îi sprijine pentru conservarea și afirmarea identității lor etnice, lingvistice, culturale și religioase.

Partidul Democrat Liberal va acționa pentru:

- **Realizarea unui cadru legislativ și instituțional unitar și coerent pentru relațiile cu românii de pretutindeni;**
- **Monitorizarea permanentă a stării și problemelor comunităților românești din străinătate** și instituirea unei comunicări eficiente cu acestea pentru informarea reciprocă și prevenirea situațiilor conflictuale; informare periodică și obiectivă a societăți românești;
- **Formarea de parteneriate cu organizațiile comunităților românești** pentru promovarea și realizarea de proiecte economice și sociale;
- **Introducerea votului prin corespondență și a celui electronic.**

Apărare și securitate națională

Nu există democrație reală fără o politică de securitate adecvata. Partidul Democrat Liberal se angajează să susțină actuala strategie națională de securitate și apărare promovată. În acest cadru, securitatea națională se referă atât la suveranitatea statului, cât și la prosperitatea, echilibrul și stabilitatea societății, percepute prin prisma conceptului de securitate umană. Apartenența țării noastre la NATO și U.E , Parteneriatul strategic cu SUA creează premise pentru asigurarea unui grad sporit de securitate integrală. Pe termen lung, urmărim fundamentarea securității naționale pe dimensiunea ei umană, adică pe agenda reală de securitate a cetățeanului; pe termen mediu, vom acționa pentru autonomizarea energetică a României, adică creșterea producției interne de energie, reducerea dependenței față de o singură sursă de import de energie și promovarea unei politici comune de securitate energetică la nivelul Uniunii Europene. Avem întreaga voință politică pentru a ne îndeplini angajamentele asumate în cadrul NATO și U.E. privind modernizarea armatei, contribuția la asigurarea securității sub-regionale, în special în bazinul extins al Mării Negre

V. INTEGRAREA ȘI AFACERILE EUROPENE

Partidul Democrat Liberal își exprimă voința politică pentru îndeplinirea tuturor criteriilor pentru ca România să intre în spațiul Schengen în anul 2011 și în zona euro în anul 2014.

Partidul Democrat Liberal consideră că România poate avea o contribuție majoră la dezvoltarea Uniunii Europene. Prioritatea noastră este susținerea intereselor României și construirea sprijinului necesar din partea celorlalte state membre în promovarea acestora. Avem însă și capacitatea de a veni cu soluții la rezolvarea problemelor curente și de perspectivă ale construcției europene. Partidul Democrat Liberal va susține atât continuarea procesului de reformă a instituțiilor și politicilor europene, cât și extinderea Uniunii Europene prin aderarea a noi state membre.

Suntem direct interesați în reforma Politicii Agricole Comune și a Politicii de Coeziune, unde vom susține menținerea sprijinului financiar masiv acordat României pentru eliminarea decalajelor față de țările europene dezvoltate; susținem necesitatea unei politici energetice europene; vom asigura absorbția integrală și eficientă a fondurilor europene alocate țării noastre.

Vom acționa pentru ca drepturile românilor ca cetățeni europeni să fie pe deplin respectate de către toate statele membre, având în vedere că unele state membre mențin încă restricții în circulația liberă a forței de muncă și nu recunosc diplomele obținute în România.

Considerăm că se acționează cu încetineală în rezolvarea la nivel european a unor probleme de mare interes pentru România: cooperarea la Marea Neagră și conflictele înghețate, integrarea

comunității rromilor. Vom face demersuri pentru acțiune mai amplă și mai rapidă în aceste direcții.

VI. REFORMA CONSTITUȚIONALĂ ȘI A SISTEMULUI POLITIC

Criza politică, instituțională și de legitimitate care caracterizează evoluția societății românești a determinat Partidul Democrat Liberal să propună cetățenilor reforma constituțională și a sistemului politic.

Reforma constituțională

Partidul Democrat Liberal va promova reforma constituțională printr-un larg demers deschis, de consultări publice, asupra următoarelor opțiuni fundamentale:

- **Opțiunea între regimul politic parlamentar (republica parlamentară), regimul prezidențial (republica prezidențială) sau republica semiprezidențială consolidată.** Această clarificare va elimina bicefalismul puterii executive, care este sursa conflictelor instituționale de la vârful statului.
- **Opțiunea între structura bicamerală și structura unicamerală a Parlamentului.** Scopul acestei clarificări este eficientizarea activității parlamentare, posibilă prin eliminarea sistemului de bicameralism egalitar, concomitent cu măsuri necesare pentru prevenirea generării de legislație stufoasă și de slabă calitate, creșterea rolului Parlamentului și a responsabilității parlamentarilor.
- **Opțiunea între rigiditatea și flexibilitatea raporturilor dintre Parlament și Guvern.** Este nevoie de o nouă reglementare a instituției dizolvării Parlamentului și a moțiunii de cenzură, precum și introducerea instituției moțiunii de încredere.
- **Opțiunea între păstrarea unei instanțe supreme cu funcții de judecată și transformarea acesteia într-o adevărată Curte de Casație;**
- **Opțiunea între păstrarea actualului statut al Curții Constituționale a României și integrarea ei în sistemul puterii juridice;**
- **Opțiunea între păstrarea Ministerului Public în autoritatea judiciară și clarificarea statutului său ca structură cu autonomie funcțională a puterii executive;**
- **Opțiunea între menținerea structurii centralizate a statului bazată pe separația exclusiv orizontală a puterii și structura descentralizată a statului bazată pe adăugarea unei separații verticale a puterii între nivelurile local, regional și național;**
- **Opțiunea între păstrarea actualei structuri administrativ-teritoriale și reorganizarea ei prin înlocuirea județelor cu regiuni administrative, în cadrul statului unitar descentralizat.**

Reforma sistemului politic

Partidul Democrat Liberal susține reforma sistemului electoral astfel:

- **sistem electoral uninominal prin două tururi de scrutin, fără prag electoral, pentru alegerea autorităților la nivel central.**
- **sistem electoral majoritar în două tururi de scrutin, cu votarea în tandem a primarului și viceprimarului, respectiv a președintelui și vicepreședinților de consiliu județean, pentru alegerea autorităților la nivel local.**

De asemenea, **Partidul Democrat Liberal susține reducerea barierelor față de inițiativa legislativă cetățenească directă** prin reducerea la 5 a numărului de județe din care trebuie colectate semnăturile și reducerea la 25.000 a numărului de semnături necesare depunerii unei inițiative cetățenești.

ANEXĂ: PROIECȚII ECONOMICE ȘI BUGETARE

Indicatori	2008	2009	2010	2011	2012
Ritmul de creștere al PIB (%)	8,9	7,0	7,4	6,9	6,7
Inflația (%)	8,8	7,0	5,8	4,5	3,5
PIB/ locuitor (% din media UE-27)	44,4	49,8	54,9	59,3	62,1
Salariul mediu lunar lei	1730	2057	2377	2703	3023
Salariul mediu lunar euro	487	584	687	800	905
Pensia medie lunară lei	583	909	1054	1205	1353
Pensia medie lunară euro	146	258	305	356	405
Numărul mediu de salariați mii	5.035				5.495
PIB/ locuitor euro	6.631				12.671
Venituri bugetare* (% din PIB)	32,2				37,0
Cheltuieli bugetare (% din PIB)	35,1				37,5
Deficitul de cont curent (% din PIB)	13,2				9,6

*) inclusiv venituri din fonduri europene

Un nou mod de guvernare , o nouă guvernare pentru o nouă Românie

Partidul Democrat Liberal consideră că alegerile parlamentare din 2008 sunt esențiale pentru modernizarea statului și a societății românești. Iar Partidul Democrat Liberal este pregătit să asigure o guvernare în sensul modernizării României.

E vremea ca următorii 4 ani să fie anii în care instituțiile statului și corpul social câștigă în mod decisiv bătălia pentru transformarea României într-o țară profund europeană – a domniei legii, a libertății individuale, a egalității de șanse și a eficienței economice.

Din punct de vedere politic, suntem convinși că miza acestor alegeri este aceea ca forțele schimbării să fie majoritare în viitorul Parlament, astfel încât orice tentative viitoare de mimare procedurală a democrației și a statului de drept să devină imposibile. A sosit vremea ca România să se comporte în mod real ca o democrație – cu o majoritate parlamentară clară și nu ascunsă, cu reponsabilitate ministerială în fața justiției autentice și nu iluzorie, cu relații între puterile statului funcționale și nu distorsionate.

Din punct de vedere economic, considerăm că numai un program de guvernare de centru-dreapta poate asigura dezvoltarea susținută a forțelor pieței, a liberei inițiative și a productivității economice. România este încă marcată de politicile etatiste ale deceniilor de comunism, precum și de anii de ezitări de după 1989. Există în continuare o lipsă de încredere socială în forța economiei de piață, în capacitatea ei de a genera progres și de a asigura bunăstare generală.

În 2012 se vor împlini 23 de ani de la sfârșitul comunismului de stat și al economiei de comandă în țara noastră. Generațiile cu o puternică memorie socială a acelor ani vor fi în majoritate la pensie, în timp ce generații întregi de români născute la sfârșitul anilor '80 vor ajunge la maturitate, pregătite să intre în forță pe piața muncii și să-și pună amprenta pe dezvoltarea ulterioară a României.

O nouă Românie se naște sub ochii noștri, iar Partidul Democrat Liberal este partidul noii României.